

Kontaktperson
Förvaltningsjuridiska enheten
Eva Johansson
010-2241406
Eva.G.Johansson@lansstyrelsen.se

Näringsdepartementet
c/o Regeringskansliet

Yttrande över Naturvårdsverkets förslag på jakttider.

Er beteckning: N2020/01735/FJR

Länsstyrelsen Skåne har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Naturvårdsverket förslag till jakttider.

Länsstyrelsens svar framgår nedan.

Sammanfattning

Länsstyrelsen Skåne ser att det finns ett behov att se över jakttider reglerade i jaktförordningen och anser att många förslag i remissutgåvan är bra förändringar som är väl avvägda men anser att några av förslagen är mindre lämpliga.

Länsstyrelsen har tidigare lämnat två yttranden på Naturvårdsverkets preliminära förslag till ändrade jakttider med diarienummer 200-39292-19 och 200-4354-20 och hänvisar i relevanta delar till dessa yttrande men vill särskilt framhålla nedanstående avseende de förslag Länsstyrelsen anser vara mindre lämpliga:

15. Allmän och särskild jakttid, kronhjort.

Länsstyrelsen Skåne menar att införande av allmän jakttid efter hind i hela landet utom Skåne, vore olyckligt. Det riskerar att motverka samverkan inom kronhjortsskötselområde.

Länsstyrelsen i Skåne vill understryka att det är av yttersta vikt att kronhjortsförvaltningen i Skåne län lämnas oförändrad. Det finns en regional förvaltningsplan för kronhjort som är enhälligt beslutad i Viltförvaltningsdelegationen (2019). Förvaltningen inom kronhjortsområden i södra Skåne är noggrant beräknad och stammen regleras efter det förvaltningsmål om 3000 djur före jakt som finns.

Förvaltningen är uppbyggd utifrån ett naturvårdsperspektiv och stammen balanseras på gränsen mellan bevarande av nominatunderarten av kronhjort (Skånes landskapsdjur) och en uthållig jakt. Det sydsvenska landskapets särart med öppna vidder, brist på skydd och en stor ägosplittring med en konkurrenssituation om viltet, gör dessutom förhållandena i Skåne speciella.

16. Allmän jakttid, rådjur.

Länsstyrelsen Skåne anser inte att vårjakt efter råbock ska införas eftersom jakten riskerar att försämra kvalitén på rådjursstammen. Revirbockarna är de som visar sig mest, man kommer därmed skjuta de äldre, starkare bockarna med en sänkt medelålder och kvalitet på stammen som följd. Risken för detta är större i södra Sverige där ägosplittringen är stor. Enligt avskjutningsstatistik från Viltdata skjuts det i Skåne län mer än dubbelt så många råbockar som rågetter. Vårjakt efter bock kan förväntas locka fler jägare än hondjursjakt i februari, därmed riskerar den snedvridna könsfördelningen i rådjursstammen öka ytterligare.

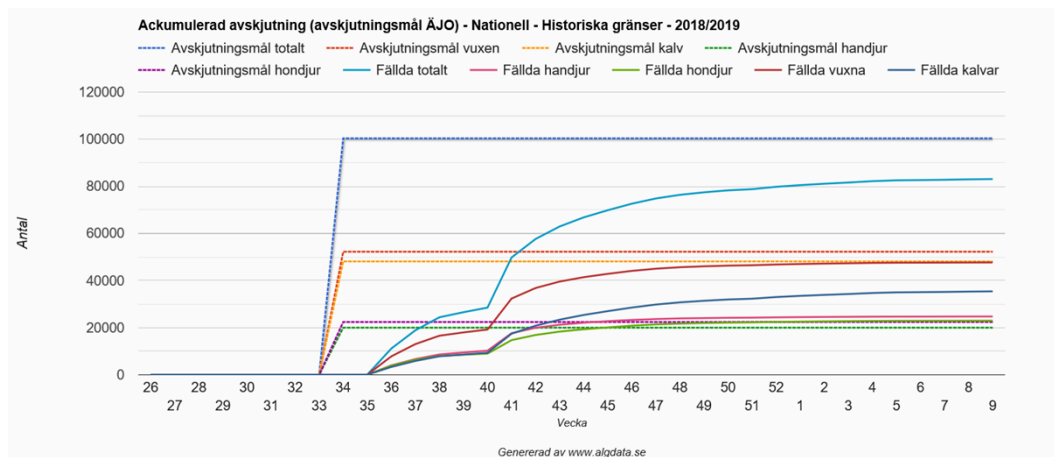
Om syftet är att ge ytterligare möjligheter för reglering av stammen så vill Länsstyrelsen understryka att detta främst görs genom hondjursavskjutning, ej genom att skjuta bock.

Vi har fortfarande den huvudsakliga förnyngsperioden under vår och tidig sommar. Det behöver övervägas vilken störning jakten kan medföra på andra arter, exempelvis häckande fåglar. Skulle jakten få ett liknande genomslag som bockjaktspremiären den 16 augusti har i södra Sverige, så rör det sig om många smållar spritt i landskapet. Att avlossa skott är ett verktyg som används i syfte att bland annat skrämja vilt vid skydds jakt. En del av allmänheten känner dessutom obehag av att röra sig där det pågår jakt. Det finns idag en hög acceptans för jakt hos allmänheten, men jakt under förnyngstider är mer kontroversiellt. Frågan är om vi ska tillåta jakt på fler arter under förnyngstid bara för att undantag har gjorts för exempelvis vildsvin. Det finns skäl att ha en mycket väl tilltagen jakttid på vildsvin och även en förståelse hos allmänheten eftersom vildsvinen orsakar relativt stora skador på grödor och det finns dessutom en hotbild som skulle kunna slå mot lantbruksnäringen i form av afrikansk svinpest, en sjukdom som dessutom innebär stort djurlidande.

40. Särskild jakttid, älg.

Länstyrelsen vill understryka att jakttidens längd inte är avgörande för att nå avskjutningsmål när det gäller älg. Den stora majoriteten av älgar faller under början av älgjakten, se figur 1.

Figur 1

Naturvårdsverket skriver att vilt inte ska jagas under parnings och uppfödningstid om det inte är motiverat från ett samhälleligt perspektiv. Länstyrelsen Skåne kan inte se hur en förlängd jakttid skulle bidra till en ökad måluppfyllelse utan ser snarare risker för en sämre kvalitet på älgstammen.

Det finns nationella liksom regionala och lokala mål som avser en älgstam av god kvalitet. För en art som älg, vars population styrs av jakt, har vi ett ansvar för att bibehålla en god kvalitet i stammen. Älgtjurarna är rörligare än älgkorna under brunsten och de största tjurarna exponerar sig mest medan mindre tjuror är mer försiktiga eftersom de annars kan attackeras av de större tjurarna. Det är också lätt att locka in tjuror i jaktsyfte under brunsten. Sammantaget kan detta leda till att för många och "fel" tjuror skjuts under brunsten. Det finns även mycket internationell forskning som visar på att människans jakt ofta riktas mot de individer som har störst kropp eller horn och att detta leder till negativ avel. Viltförvaltande myndigheter måste försöka styra jakten så att de mest lämpade individerna får föra sina gener vidare.

I förlängningen kan färre fullvuxna tjuror leda till sent födda kalvar och låga slaktvikter eftersom älgkorna kan brunsta om i väntan på en mer lämplig tjur. Låga kalvvikter kan leda till låga vuxenvikter och därmed till en lägre reproduktion

eftersom kornas reproduktion är viktberoende. På så sätt kan dåliga eller goda förhållanden under vissa perioder dröja sig kvar i populationen under många år framöver.

Vidare vill länsstyrelsen Skåne framföra att många skötselområden inom Skåne län på frivillig basis beslutar om en senare jaktstart än den som råder idag.

Länstyrelsen menar att det finns skäl att ha kvar möjligheten att besluta om könskvotering inom licensområden. Det är mer ”rättvist” mot skötselområden om även licensområden bidrar till att kvantitativa/kvalitativa mål nås. Möjligheten att kvotera gör att man kan styra avskjutningen exempelvis mot hondjur om man vill minska stammen/höja andelen tjur av vuxna i stammen.

Länstyrelsen anser att möjligheten att besluta om kortare jakttid än fem dagar för jakt som sker utanför licens- och älgskötselområden och som endast avser älgkalv ska kvarstå. Jakttiden bör vara fem dagar eller den kortare tid som Länstyrelsen beslutar. Inom vissa områden i Sverige är älgstammen på gränsen till jaktbar/inte jaktbar, här kan denna förändring vara betydande. Exempelvis efterfrågade älgförvaltningsgruppen för södra och mellersta Skåne förra året en minskning av antalet jaktdagar på oregistrerad mark från två till en dag, vilket länsstyrelsen efter behandling i länets klövviltsutskott samt viltförvaltningsdelegationen beslutat om. De speciella förhållanden som råder för älg i vissa delar av Sverige kan kräva möjligheten att reglera antalet jaktdagar även på oregistrerad mark. Det finns även en risk att marker föredras att bli eller förbli oregistrerad, vilket bland annat innebär att man inte har något ansvar för inventering av älgstammen så som marker inom skötselområden har. Då riskerar man att gå miste om det samarbete som även är positivt ur andra synvinklar, exempelvis vid annan klövviltsförvaltning.

49. Skyddsjakt JF bilaga 4, punkt 6, vid flygplatser.

Råka bör också ingå under punkten eftersom de lokalt kan uppträda i stort antal, i alla fall i södra Sverige.

55. Skyddsjakt JF bilaga 4, punkt 12, älg.

Länstyrelsen Skåne förespråkar att möjlighet till skyddsjakt på enskilda initiativ efter älg tas bort helt. Naturvårdsverket beskriver att den nuvarande möjligheten till skyddsjakt används i begränsad omfattning. Länstyrelsen Skåne delar uppfattningen

att nuvarande möjlighet till skyddsjakt har använts i begränsad omfattning. Vi vill även framföra att antalet skyddsjaksansökningar på älg som inkommer till länsstyrelsen är få. Detta borde tyda på en begränsad skadebild. Älgjakt bedrivs i regel som gemensamhetsjakt. Det finns en stor risk att skyddsjakt på enskilda initiativ leder till osämja/oreda.

Vid behov av skyddsjakt kan ansökan göras av enskilda jakträttshavare hos länsstyrelsen oavsett var marken ligger. Eftersom omfattningen är begränsad skulle det inte heller innebära någon nämnvärt större administration från Länsstyrelsen sida.

64. Skyddsjakt JF bilaga 4, punkt 22, årskalv av dov- och kronhjort.

Dov- och kronhjort orsakar lokalt i Skåne stora skador på grödor men i vår förvaltning försöker vi lösa skadeproblematiken genom att få igång en områdesförvaltning (dovhjort och vildsvin) och en samförvaltning inom licenssystemet för kronhjort där samgående till större licenssökande areal premieras genom ökad tilldelning. Vi arbetar också aktivt med projektet ”vild och bortskämd” där vi har samlat företrädare för både lantbrukets, skogsbrukets, jägarintressets, forskningens och naturskyddets organisationer i syfte att hitta sätt att öka mängden naturligt växande foder i landskapet för att minska skador från klövvilt på gröda/skog och för att gynna icke-jaktbar biologisk mångfald. Skyddsjakt används också som ett redskap och vi delar ut tillstånd till skyddsjakt som kan löpa så länge det behövs, men när det har blivit balans mellan klövviltet, de tillgängliga resurserna och skadorna på gröda/skog, kan vi upphöra med skyddsjakten i samma område. Även om detta leder till en större arbetsbelastning för länsstyrelsen så anser vi att samverkan och lokal förvaltning är framgångsfaktorer för en långsiktigt hållbar klövviltsförvaltning.

Skyddsjakten efter kronkalv på enskilda initiativ är inte förenligt med licenssystemet i Skåne. Enligt länets inventeringar har vi nu uppnått och ligger förmodligen något över förvaltningsmålet om 3000 kronhjortar innan jakt. Tilldelningen i områden med stor förekomst och skador har ökat markant under de senaste två åren och vi följer utvecklingen noga för att balansera populationen på det i viltförvaltningsdelegationen beslutade antalet. Det har varit en lång process att få markägare att gå ihop i större områden för att förbättra kronhjortsförvaltningen och skyddsjakt på enskilda initiativ på kronkalv riskerar att slå sönder dessa samarbeten. Det vore också mycket olyckligt att få ett okänt uttag av kalv utspritt över året när vi försöker balansera populationen vid ett fast antal och en viss ålders/könsfördelning i den årliga licenstilldelningen. Förutom utökad tilldelning arbetar länsstyrelsen med

dialogmöten i områden med högt generellt betetryck och med projektet "Vild och Bortskämd" som syftar till att minska skador från klövvilt och samtidigt gynna biologisk mångfald genom att få igång en produktion av naturligt foder som det vilda får äta i landskapet. Länsstyrelsen är restriktiv till skydds jakt på kronkalv men har under senare år beviljat fler ansökningar. Vi ser ett stort värde i den återkoppling som skydds jaktansökningarna ger. Vi blir uppmärksamma på områden med högt betetryck (ofta från flera klövviltarter) och kan titta noggrannare på måluppfyllnaden i licensen i aktuellt område. I områden där stammen behöver sänkas tilldelas en ökad andel hind för att vända trenden.

65. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 23, årskalv av kronhjort.

Även om skydds jakt på enskilda initiativ inte är tänkbart i Skåne så anser vi att skrivningen: *Årskalv av kronhjort - får jagas om kronhjort orsakar stamskada på barrträd* är alltför oprecis och allmänt hållen, även där sådan skydds jakt är tillåten. Skrivningen kan tolkas som att årskalvar får skjutas varhelst de befinner sig om kronhjort orsakar stamskada, det sätts inget direkt samband med förebyggande av skada. Skydds jakt ska enbart vara tillåten för att förebygga skada och därför enbart tillåtas vid platser med pågående skada. Detta bör tydliggöras under punkten och texten bör därför skrivas om. Skrivningen hade istället kunna vara: *Årskalv av kronhjort - som uppträder vid skogsbestånd där kronhjort orsakar stamskada får jagas om det behövs för att förebygga skada.*

Skydds jakten efter kronkalv på enskilda initiativ är inte förenligt med licenssystemet i Skåne, se föregående punkt andra stycket.

67.Skydds jakt JF bilaga 4, förslag ny punkt: trana och sångsvan

Länsstyrelsen anser att avseende sångsvan kan förslaget möjligen vara motiverat för skånsk del men inget som är prioriterat eftersom gässen är det största problemet. Att öppna upp för trana kommer sannolikt inte att gynna det arbete Länsstyrelsen just nu håller på med i Skåne gällande trana. Tranematningen fungerar och skulle skydds jakt på enskilda initiativ tillåtas är det möjligt att denna kommer att tappa i funktion så att störningen i kringliggande landskap med största säkerhet kommer att öka. Skydds jakt på sångsvan och trana är idag inte heller någon administrativ börda för Skåne som skulle motivera att öppna upp skydds jakt på enskilda initiativ. Frågan har diskuterats i Länsstyrelsens gås- och traneförvaltningsgrupp och gruppen var enig i att detta inte är en åtgärd som bör införas.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen vill framhålla att de delar i förslaget som innebär att jakttid ändras eller tas bort och där Naturvårdsverket hänvisar till att länsstyrelsen har möjlighet att bevilja skyddsjakt, kan komma att innebära en ökad arbetsbelastning för länsstyrelserna. Om, och i så fall hur stor arbetsbelastningen blir kan i nuläget inte bedömas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Eva Fjelkner med länsassessor Eva Johansson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också företrädare för Länsstyrelsens miljöavdelning medverkat.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.